

Haarlem

Gemeente Haarlem

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Samenleving,
t.a.v. dhr. B. van Leeuwen.

Datum 30 november 2016
Ons kenmerk 2016/552477
Contactpersoon Fred Arends
Doorkiesnummer 023-5113477
E-mail arendsf@haarlem.nl
Onderwerp Miniconferentie Taal en Laaggeletterdheid

Geachte leden van de commissie Samenleving,
Op vrijdag 16 december 2016 ondertekent Haarlem met de andere gemeenten van de arbeidsmarktregio en diverse regionale en lokale organisaties het Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond. Bijgaand treft u hiervoor een uitnodiging aan. In deze brief informeren wij u over de betekenis van het Taalakkoord.

Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond

Doelstelling van het taalakkoord is om tot en met 2018 1500 laaggeletterden in de regio te bereiken en hun kennis van de Nederlandse taal te verbeteren. Voor Haarlem en Zandvoort zijn dat ongeveer 750 personen.

Naast de gemeenten die samenwerken in de arbeidsmarktregio, hebben diverse regionale en lokale partijen aangegeven de taalvaardigheid een impuls te willen geven. Het akkoord is bedoeld als groeidocument waarbij nieuwe partijen zich kunnen aansluiten.

Na ondertekening van het taalakkoord is er sprake van een nieuw samenwerkingsverband op basis waarvan rijkssubsidie kan worden aangevraagd om doelen uit het akkoord te verwezenlijken.

Tel Mee met Taal

Het aangaan van het taalakkoord sluit direct aan op het actieprogramma 'Tel mee met Taal' van de ministeries van OCW, VWS en SZW. In dit programma wordt tot en met 2018 een extra impuls gegeven aan het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid. Gemeenten worden aangespoord om de aanpak van laaggeletterdheid voor meerdere jaren een plek te geven in het sociaal domein. Stichting Lezen en Schrijven krijgt budget van het Rijk om hierbij te ondersteunen. Een belangrijke doelstelling van 'Tel mee met Taal' is dat zoveel mogelijk partijen zich blijvend met elkaar verbinden om laaggeletterdheid in hun regio aan te pakken en te voorkomen. Denk aan gemeenten, regionale organisaties, vrijwilligersorganisaties, taalaanbieders, buurthuizen, scholen, bibliotheken en

Gaarne bij beantwoording ons kenmerk vermelden.
Postbus 511 - 2003 PB Haarlem - Telefoon 14023
www.haarlem.nl

Haarlem

2

vrijwilligersorganisaties, taalaanbieders, buurthuizen, scholen, bibliotheken en werkgevers. Inzet is om in onze regio flinke stappen vooruit te zetten in de aanpak van laaggeletterdheid. Het sluiten van een taalakkoord is hierin een eerste en belangrijke stap. Het Taalakkoord vormt de basis voor verdergaande samenwerking en afstemming van taken.

Haarlem en Zandvoort

Naar schatting zijn in Haarlem en Zandvoort 14.000 inwoners (8%) laaggeletterd. Tweederde hiervan is geboren en getogen in het Nederlandse taalgebied. Van slechts een klein deel van deze groep is bekend dat zij op uiteenlopende wijze bezig zijn zich het Nederlands en andere basisvaardigheden eigen te maken. In Haarlem en Zandvoort zijn al veel activiteiten op het gebied van laaggeletterdheid. Er is een taalplein van de bibliotheek Zuid-Kennemerland, er wordt uitvoering gegeven aan de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) ende wet taaleis, De statushouders worden ondersteund bij het behalen van een startkwalificatie. Hieraan wordt o.a. veel aandacht besteed door onze maatschappelijke partners zoals het RMC, de organisaties die de voor- en vroegschoolse educatie uitvoeren. Haarlem, contactgemeente van de WEB voor onze arbeidsmarktregio, werkt hier in samen met Zandvoort en de overige regio gemeenten.

Het Taalakkoord vormt de basis voor het realiseren van de volgende mogelijkheden:

- a. Gemeenten krijgen de regie en maken samen met de partners het taalnetwerk breder, effectiever en duurzamer;
- b. De samenwerking tussen en met regionale en lokale organisaties wordt versterkt waardoor de aanpak van laaggeletterdheid concreter, inzichtelijker en efficiënter wordt;
- c. Meer doelgroepen, in het bijzonder de laaggeletterden die in het Nederlandse taalgebied opgegroeid zijn, kunnen worden bereikt;
- d. Er kan beter gebruik worden gemaakt van educatieve programma's en bijbehorende infrastructuur dat leidt tot voldoende beheersing van basisvaardigheden;
- e. Er kan gebruik gemaakt worden van meer kennis, kunde en slagkracht om nieuw aanbod tot stand te brengen.

Bijdrage vanuit diverse gemeentelijke onderdelen:

De gemeente krijgt dagelijks te maken met laaggeletterden en kan een belangrijke bijdrage leveren door het herkennen van laaggeletterdheid en het motiveren van de doelgroep om gebruik te maken van het (laagdrempelig) aanbod. Daarnaast kan de gemeente haar communicatie uitingen aanpassen aan de doelgroep. De volgende gemeentelijke onderdelen richten zich in hun uitvoering meer op laaggeletterden:

Afdeling Communicatie

De afdeling Communicatie werkt samen met Dienstverlening mee aan de projectopdracht van de Nieuwe Bestuursstijl, namelijk: Hoe kan de gemeente Haarlem haar dienstverlening transparanter, communicatiever en slagvaardiger maken?

Om de dienstverlening gemeente breed te verbeteren, moeten alle communicatie-uitingen (brieven, webteksten etc.) door al onze doelgroepen kunnen worden gelezen en begrepen. Dat betekent dat we eenvoudige teksten moeten schrijven, zoveel mogelijk op B1 niveau.

De afdeling Communicatie geeft al veel adviezen over hoe teksten eenvoudiger kunnen, maar gaat zelf een training 'schrijven op B1 niveau' volgen om de puntjes op de i te zetten. Voor deze training nodigt de afdeling ook collega's uit van afdelingen die veel 'naar buiten' communiceren. Na deze training bieden we meer afdelingen aan een training te volgen, zodat het gemeengoed wordt om op dit niveau te communiceren.

Daarnaast zal de afdeling Communicatie zoveel mogelijk communicatie-uitingen toetsen op B1 niveau.

Afdeling Inkomensdienstverlening

- a. Jaarlijks wordt de mogelijkheid aan klantmanagers geboden om de (herhalings) training "Herkennen Laaggeletterdheid" te volgen;
- b. In gesprekken met de huidige- en nieuwe klanten zijn klantmanagers alert op laaggeletterdheid. Klantmanagers worden hierbij ondersteund door een vragenformulier waarin "laaggeletterdheid" wordt opgenomen;
- c. Bij het signaleren van laaggeletterdheid wordt doorverwezen naar passende voorzieningen zoals het taalspreekuur van de bibliotheek;
- d. Bij de driedaagse training "gesprekstechnieken" voor de klantmanager, welke gegeven wordt tussen nu en eind januari 2017, wordt herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden opgenomen;

Afdeling Schulddienstverlening

- a. Jaarlijks wordt de mogelijkheid aan de consultantenconsulenten? Schulddienstverlening geboden de (herhalings)training "Herkennen Laaggeletterdheid" te volgen;
- b. De vrijwilligers van uitvoeringspartner Humanitas wordt de mogelijkheid geboden de (herhalings)training "Herkennen Laaggeletterdheid" te volgen;
- c. Bij het signaleren van de laaggeletterdheid wordt doorverwezen naar passende voorzieningen zoals het taalspreekuur van de bibliotheek;

Sociale Wijkteams

- a. Tenminste één medewerker uit elk Sociaal Wijkteam heeft de training Herkennen Laaggeletterdheid gevolgd;
- b. Jaarlijks wordt de mogelijkheid aan medewerkers Sociaal Wijkteam geboden de (herhalings) training Herkennen Laaggeletterdheid te volgen;
- c. Bij het signaleren van de laaggeletterdheid wordt doorverwezen naar passende voorzieningen zoals het taalspreekuur van de bibliotheek;

Haarlem

4

RMC/Voortijdig schoolverlaten

Vanuit de visie dat er voor elke jongere tussen de 5 en 27 jaar in principe een passend leerwerkeraanbod moet zijn en een bepaald taalniveau hiervoor voorwaarde is:

- a. Gaan uitvoerders van het Leerplein een training in het “”herkennen van laaggeletterdheid;
- b. Zal het Leerplein jongeren in voorkomende gevallen wijzen op het mogelijke educatieaanbod en taalhuis;
- c. Zal het Leerplein in voorkomende situaties de taalmeter kunnen afnemen

Tot slot

Met het taalakkoord maken we een begin van een grote stap voorwaarts in het bestrijden van laaggeletterdheid. Wij wensen hen die zich hiervoor actief inzetten veel succes bij de uitvoering ervan!

Met vriendelijke groet,

drs Joyce Langenhacker

Wethouder Werk, Sociale
Zaken, Economische zaken
Wonen en coördinatie Sociaal
Domein

drs Jur Botter MPA

Wethouder WMO,
Welzijn, Volksgezondheid,
Cultuur en Vastgoed

drs Merijn Snoek

Wethouder Jeugd,
Onderwijs en Sport